

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО**

Філологічний факультет
Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи

Михальченко Н.В.

28 серпня 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА У ПРОФІЛЬНІЙ ШКОЛІ, ЗАКЛАДАХ
ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ І ВИЩОЇ ОСВІТИ**

Ступінь «магістра»

Галузь знань 01 Освіта/ Педагогіка

Спеціальність: 014 Середня освіта

Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література

ОП: Англійська мова і література

2024-2025 навчальний рік

Розробники: Шевченко І.В., ст. викладач кафедри германської філології, доктор філософії

в галузі освіти _____)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри германської філології

Протокол № 17 від «27» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри германської філології _____ (Мироненко Т.П.)

Анотація

У курсі «Виробнича практика у профільній школі» здійснюється загальний огляд вікових факторів, які впливають на вивчення іноземної мови. Ключові моменти, які висвітлюються під час курсу, – це основні відмінності між представниками різних вікових груп, які вивчають іноземну мову, на емоційному та когнітивному рівнях, стилях і стратегіях навчання. При вивченні курсу увага акцентується на ставленні до викладання; підходах до навчання; особистісних якостях вчителя, необхідних при роботі з різними віковими групами тих, хто вивчає іноземну мову; внутрішніх та зовнішніх факторах у навчанні мови; вимогах до організації програми формування компетенцій учнів; виборі аудиторної діяльності з урахуванням особливостей учнів різних вікових груп. Зміст дисципліни також охоплює опис сензитивних періодів при оволодінні мови; у ньому обговорюються плюси та мінуси гіпотези критичного періоду та вбачаються відмінності між основними факторами засвоєння першої мови, які впливають на умови навчання другої мови; концепції «особливих освітніх потреб» та способи адаптації методів навчання та навчальної діяльності до потреб дітей з обмеженими можливостями.

Ключові слова: засвоєння ІМ, методи та підходи, ставлення до навчання, підходи до навчання, внутрішні та зовнішні фактори, навчальний план.

Summary

The course “Pedagogical training at professional school” provides a general overview of age factors in FL acquisition. The key points highlighted during the course are major differences between the representatives of different age groups as language learners on emotional and cognitive levels, learning styles and strategies.

While studying the course attention is focused on attitude to teaching; approaches to teaching; the qualities of a teacher which he/she should have when working with different age groups of language learners; internal and external factors in language teaching; the requirements to the organizing the syllabus for learners` competencies formation; the choice of classroom activities, considering the peculiarities of learners.

The content of the discipline also covers a description of sensitive periods in language development; it discusses pros and cons of Critical Period Hypothesis and envisages the differences between first language acquisition main factors which influence communicative language learning in instructional setting of L2 acquisition; concepts of “special educational needs” and ways to adapt teaching methods and learning activities to the needs of children suffering from learning difficulties and disabilities.

Key words: FL acquisition, methods and approaches, attitude to teaching, approaches to teaching, internal and external factors, syllabus.

1.Опис навчальної дисципліни **Денна форма навчання**

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Підготовка презентації проектної роботи з обраної наукової теми.	Спеціальність: 014 Середня освіта Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література ОП: Англійська мова і література	Семестр	
Загальна кількість годин – 450		1-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента –	Ступінь: магістра	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
180 год.	120 год.		
Вид контролю: залік			

Мова навчання – англійська..

Примітка Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 30 год. – аудиторні заняття, 90 год. – самостійна робота (30%/70%).

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		заочна форма навчання	
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка	Обов'язкова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання - Підготовка презентації проектної роботи з обраної наукової теми.	Спеціальність: 014 Середня освіта Спеціалізація: 014.021 Англійська мова та зарубіжна література ОП: Англійська мова і література	Семестр	
Загальна кількість годин – 450		1-й	2-й
	Ступінь: магістра	Лекції	
		-	-
		Практичні, семінарські	
		-	-
		Самостійна робота	
		180 год.	120 год.
		Вид контролю: залік	

Мова навчання – англійська, українська

2. Мета та завдання навчальної дисципліни та очікувані результати

Метою курсу є забезпечення методичної підготовки студентів до реалізації професійних функцій учителя іноземної мови профільній школі.

Виробнича практика у профільній школі є складовою професійної підготовки спеціалістів на освітньо-кваліфікаційному рівні "Магістр" і завершальним етапом практичної підготовки студентів університету до професійно-педагогічної діяльності. Основною метою даної педагогічної практики є закріплення педагогічних навичок, здобутих при отриманні кваліфікації бакалавра, вдосконалення знань, необхідних для роботи у середніх навчальних закладах, формування вмінь застосовувати їх у навчально-виховному процесі під час виконання функцій вчителя. Під час практики студенти повинні оволодіти сучасними методами, формами навчально-виховної роботи у закладах середньої освіти, сформувані професійні уміння і навички для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних ринкових і виробничих умовах, виховання інтересу до професії, потреби систематично поновлювати свої знання і творчо їх застосовувати в практичній діяльності, вивчення та використання передового й новаторського педагогічного досвіду.

Основні завдання практики є:

- поглиблення і розширення теоретичних знань зі спеціальних і психологопедагогічних дисциплін, набутих студентами, застосування їх у вирішенні конкретних педагогічних завдань під час проходження практики;
- формування у студентів-магістрів психолого-педагогічних і методичних умінь викладання відповідних навчальних дисциплін у системі середньої школи;
- вироблення вмінь організації основних форм навчання у середній школі, застосування сучасних технологій і методик навчання;
- формування вмінь професійного і педагогічного спілкування з учнями;
- виховання в магістрів досвіду вчительської роботи, морально-етичних якостей вчителя середньої школи, індивідуального творчого стилю педагогічної діяльності, потреби в самоосвіті.
- розвиток у студентів творчого методичного мислення, яке допоможе їм у вирішенні різноманітних методичних задач, що виникають у навчально-виховному процесі з ІМ у профільній школі.
- сприяння розвитку соціокультурної компетенції майбутнього вчителя у профільній школі.

Передумови для вивчення дисципліни: курс тісно пов'язаний із теоретичними проблемами педагогіки, психології, методики викладання іноземних мов, а також із лінгвістичними дисциплінами, які студент засвоїв під час навчання на освітньому рівні «бакалавр».

Навчальна дисципліна вивчається протягом 1 та 2 семестру та складається з 10 кредитів.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення. **ПРН 2** Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної

комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 3 Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження.

ПРН 4 Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.

ПРН 5 Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня. **ПРН 8** Дотримуватися правил академічної доброчесності

ПРН 11 Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності

ПРН 13 Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студент оволодіває такими компетентностями:

I. Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК 3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 5 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 6 Володіння технологією практичної діяльності, знаннями принципів професійної діяльності викладача

ЗК 7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 8 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. **ЗК**

12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

II. Фахові компетентності (ФК):

ФК 2 Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення педагогічної науки.

ФК 3 Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

ФК 4 Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі освіти, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.

ФК 5 Здатність професійно застосовувати поглиблені знання з обраної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

ФК 6 Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі досліджень.

ФК 8 Здатність застосовувати та розробляти нові підходи до вирішення задач інноваційного характеру в сфері освіти й педагогіки.

ФК 9 Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості студентів у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти.

ФК 10 Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проекти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти.

ФК 11 Здатність інтегрувати знання у сфері освіти та розв'язувати складні задачі у мультидисциплінарних та міждисциплінарних контекстах.

ФК 12 Здатність до використання сучасних інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у освітній та дослідницькій діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

1 семестр

Кредит 1. Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя англійської мови; перевірка готовності до практики

Кредит 2. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником

Кредит 3. Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу

Кредит 4. Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників

Кредит 5. Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення

Кредит 6. Самостійне проведення навчальних занять. Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики. Участь у звітній конференції

2 семестр

Кредит 1. Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя англійської мови; перевірка готовності до практики. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником

Кредит 2. Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу. Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників

Кредит 3 Підготовка планів-конспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення. Самостійне проведення навчальних занять

Кредит 4. Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики Складання заліку. Участь у звітній конференції.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви теми (завдання)	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

1 семестр											
Кредит 1 Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя англійської мови; перевірка готовності до практики	30				30		30				30
Кредит 2 Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	30				30		30				30
Кредит 3 Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального	30				30		30				30

закладу											
Кредит 4 Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників	30				30		30				30
Кредит 5 Підготовка планівконспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення	30				30		30				30
Кредит 6 Самостійне проведення навчальних занять. Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики. Участь у звітній конференції	30				30		30				30
Всього	180				180		180				180

Кредит 1. Мета, завдання, зміст практики на посаді вчителя англійської мови; перевірка готовності до практики. Складання щоденника практики та його узгодження з керівником	30				30		30				30	
Кредит 2 Ознайомлення зі структурою роботи кафедри англійської мови і літератури вищого навчального закладу. Спостереження за заняттями викладачів, Відвідування занять своїх однокурсників	30				30		30				30	
Кредит 3 Підготовка планівконспектів навчальних занять та їхнього методичного забезпечення. Самостійне проведення навчальних занять	30				30		30				30	
Кредит 4 Виготовлення та захист звітної документації про проведення практики Складення заліку. Участь у звітній конференції.	30				30		30				30	
Всього	120				120		120				120	

5. Індивідуальні завдання

Під час педагогічної практики студенти **повинні**:

1) ознайомитися:

- з навчально-методичною та виховною роботою профільній школі, у якій проводиться практика;
 - з програмно-методичним забезпеченням тієї навчальної дисципліни, з якої будуть проводитися заняття практикантом;
 - зі специфікою методики роботи вчителя англійської мови; 2) вивчити:
 - навчальні програми тієї дисципліни, з якої будуть проводитися практичні заняття;
 - психологічні, вікові та індивідуальні особливості учнів, де будуть проводитися навчальні заняття, стан успішності цих учнів;
 - особливості організації та проведення виховної роботи учнів;
- 3) сформувати навички й уміння майбутньої педагогічної діяльності, для чого:
- відвідувати заняття вчителів школи;
 - розробити розгорнутий план-конспект уроку відповідно до робочої навчальної програми;
 - провести заняття, в тому числі й одне залікове заняття;
 - відвідати заняття своїх колег та взяти участь в їхньому обговоренні, написати аналіз (рецензію) цих занять.

6. Індивідуальне науково-дослідне завдання

Презентація можливостей застосування однієї з обраних технологій навчання.

Основне завдання цього виду діяльності – розвиток навичок самостійної роботи студента та вдосконалення навичок оцінювання актуальності намічених досліджень, формування мети і завдання дослідження, огляду аутентичної літератури з теми науководослідної роботи, виконання дослідження, вміння виступати з доповідями на конференціях з даної навчальної дисципліни

Загальні вимоги до виконання індивідуального завдання:

- 1) обсяг презентації повинен бути в межах 10 хвилин;
- 2) презентація має містити наочність (фотографії, слайд-шоу тощо); 3) презентація має бути чітко побудованою, структурно послідовною;
- 4) презентація має містити обґрунтовані висновки.

7. Форми роботи та критерії оцінювання Рейтинговий контроль знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

ОЦІНКА ЄКТС	СУМА БАЛІВ	ОЦІНКА ЗА НАЦІОНАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ	
		екзамен	залік
A	90-100	5 (відмінно)	5/відм./зараховано
B	80-89	4 (добре)	4/добре/ зараховано

C	65-79		
D	55-64	3 (задовільно)	3/задов./ зараховано
E	50-54		
FX	35-49	2 (незадовільно)	Не зараховано

Кількість балів у кінці 1 семестру повинна складати від 350 до 700 балів (за 7 кредитів) тобто сума балів за виконання усіх завдань.

2 семестр від 400 до 800 балів (за 8 кредитів) тобто сума балів за виконання усіх завдань.

Відповідний розподіл балів, які отримують студенти за 10 крд.по семестрам **1 семестр**

Поточне оцінювання та самостійна робота						КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	100	600/100*
50	50	50	50	50	50		

2 семестр

Поточне оцінювання та самостійна робота				КР	Накопичувальні бали/сума
T1	T2	T3	T4	100	400/100*
50	50	50	50		

8. Методи навчання

1. Пояснювально-ілюстративний метод. Використовується на лекційних заняттях і ґрунтується на активізації репродуктивного (відтворювального) мислення студентів.

2. Пошуковий метод. Використовується на практичних заняттях та під час самостійної роботи студентів. Полягає в організації активного пошуку розв'язання пізнавальних завдань. Процес мислення студентів при використанні цього методу набуває продуктивного характеру, він контролюється викладачем і коригується самими студентами.

3. Репродуктивний метод. Використовується на практичних заняттях і ґрунтується на засвоєнні навчального матеріалу на основі зразка, моделі діяльності або загальноприйнятих підходів до вивчення навчального матеріалу.

4. Проблемний метод. Використовується на лекційних і практичних заняттях. Ґрунтується на постановці викладачем пізнавального завдання (проблеми), самостійних пошуках студентами шляхів його розв'язання, порівнянні різних поглядів і підходів до вирішення проблеми.

10. Рекомендована література Базова

1. Артемова Л. В. Педагогіка і методика вищої школи. – К.: Кондор, 2015. – 272 с.
2. Асистентська практика студентів-магістрів. Орієнтовна програма і методичні рекомендації щодо проходження асистентської педагогічної практики. Підготовлені кафедрою педагогіки Львівського національного університету ім. Івана Франка. – 2014, березень.
3. Навчальний процес у вищій педагогічній школі / За ред. О. Г. Мороза. – К.: НПУ, 2014. – 338 с.
4. Singleton D.M., Ryan L., 2004 Language Acquisition: The Age Factor. Multilingual Matters, 2004 г. – 289 p. – URL: <https://books.google.ru/books?id=uSdE2Sd2niQC&printsec=frontcover&hl=ru#v=onepage&q&f=false>
5. Lindsay C. and P. Knight. 2006. Learning and Teaching English: A Course for Teachers. – Oxford: Oxford University Press, 188 p.
6. Language learner strategies: thirty years of research and practice / edited by Andrew D. Cohen and Ernesto Macaro. – Oxford: Oxford University Press, 2007, 336 p.
7. Harmer, J. 2007. The Practice of English Language Teaching (4th edition). – Pearson Longman ELT, 448 p.

Допоміжна

1. Барбина Е. С. Теоретико-методологические основы профессиональной подготовки будущих учителей : научно-методическое пособие. Херсон : Айлант, 2001. 70 с.
2. Денищич Т. А., Косарева Г. С. Педагогічна практика: зміст, організація, проблемні аспекти формування педагогічної майстерності : посібник. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 84 с.
3. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор українського видання С. Ю. Ніколаєва. Київ : Ленвіт, 2003. 273 с. 4. Програми для загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл з поглибленим вивченням іноземних мов. Іноземні мови 2-12 класи. 2017. 113 с. URL : <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/programy-5-9-klas/programiinozemni-movi-5-9-12.06.2017.pdf>
5. Рекомендації Ради Європи з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання ; наук. ред. С. Ю. Ніколаєва. К. : Ленвіт, 2003. 261 с.

11. Інформаційні ресурси

1. <https://www.youtube.com/watch?v=bkMQXFOqyQA>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=1Mk6RRf4kKs>
3. <https://www.youtube.com/watch?v=tVlcKp3bWH8>
4. <https://www.youtube.com/watch?v=X9KebTgflJI>
5. <https://www.youtube.com/watch?v=di2oVPYTizY>

6. <https://www.youtube.com/watch?v=UR-13QI2nE>
7. <https://www.youtube.com/watch?v=OcsmGpLQsX0>
8. https://www.youtube.com/watch?v=qzQR_4wp8t8
9. <https://www.youtube.com/watch?v=T8Fkv6a7l8s>
10. <https://www.youtube.com/watch?v=MS-5k-yj2w>
11. <https://www.youtube.com/watch?v=tVlcKp3bWH8>
12. <https://www.youtube.com/watch?v=13LWGFguPjE>
13. <http://www.sublogic.ru/slos-687-1.html>.
14. <http://kladraz.ru/igry-dlja-detei/podvizhnye-igry>.